

JUDECĂTORIA SECTORUL 5 BUCUREȘTI

SENTINȚA CIVILĂ Nr. 3129/2016

Ședința publică de la 25 Aprilie 2016

Completul compus din:

PREȘEDINTE Ionut Dragomir

Grefier Florina Tecan

Pe rol judecarea cauzei civile privind pe reclamanta Cîrja (fosta Toma) Marilena și pe pârât STATUL ROMAN PRIN MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE, având ca obiect acțiune în raspundere delictuala.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 18.04.2016 fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când instanța a amânat pronunțare pentru astăzi, 25.04.2016, când deliberând a hotărât următoarele:

INSTANȚA

Asupra cauzei de față

Prin cererea înregistrată pe rolul acestei instanțe la data de 16.11.2015 sub nr. 22871/302/2015, reclamanta Cîrjă (fosta Toma) Marilena a solicitat în contradictoriu cu pârât STATUL ROMAN PRIN MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE, ca prin hotărârea ce se va pronunța, să se dispună obligarea pârâtului la plata sumei de 50.000 ron cu titlu de daune morale, ca urmare a depășirii termenului rezonabil de soluționare a cauzei penale nr. 6327/114/2007*, în speță durata de soluționare fiind de 8 ani 6 luni și 6 zile, cuprinsă între 21.09.2006 (data începerii urmăririi penale prin rezoluția nr. 1/P/2006) – 27.03.2015 (data pronunțării deciziei penale de achitare nr. 334 a Curții de Apel Prahova în dosarul nr. 6327/114/2007**) și obligarea pârâtului la plata cheltuielilor de judecată.

În fapt, reclamanta a arătat că prin rezoluția din 21.09.2006 s-a dispus începerea urmăririi penale împotriva sa alături de alte 20 de persoane pentru fapte de corupție, ca apoi prin ordonanță s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale. Ulterior DNA – Secția de Combatere a Corupției, prin rechizitoriul nr. 1/P/2006 din data de 07.12.2007 a dispus trimiterea în judecată a reclamantei alături de ceilalți 20 de inculpați, stabilindu-se că pentru rezolvarea fiecărei declarații vamale și pentru urgentarea procedurilor de vămuire sau necaplicării de sancțiuni, ar fi primit în perioada decembrie 2005 – septembrie 2006, de la angajații a două firme de comisionariat vamal, câte 100.000 de lei (actualmente 100 lei) săvârșind astfel infracțiunea de luare de mită în formă continuată.

Prin sentința penală nr. 49/28.03.2011 pronunțată de către Tribunalul Buzău, s-a dispus condamnarea reclamantei la pedeapsa de 4 ani închisoare și 2 ani interzicerea unor drepturi. Împotriva acestei hotărâri s-a făcut apel, iar prin decizia penală nr. 39/21.02.2013 pronunțată de Curtea de Apel Ploiești în dosarul nr. 6327/114/2007* la câte 2 ani de închisoare cu suspendarea sub supraveghere a executării pedepselor. Și împotriva acestei decizii reclamanta alături de ceilalți inculpați a formulat recurs, iar Înalta Curte de Casație și Justiție prin decizia penală nr. 752/03.03.2014 pronunțată în dosar nr. 6327/114/2007* a admis recursurile declarate și a casat decizia penală atacată și a dispus trimiterea cauzei spre rejudecare la instanța de apel, respectiv Curtea de Apel Ploiești.

Curtea de Apel Ploiești prin decizia penală nr. 334/27.03.2015 pronunțată în dosarul nr. 6327/114/2007** a admis apelurile declarate împotriva sentinței penale nr. 49/28.03.2011 pronunțată de Tribunalul Buzău pe care a desființat-o și rejudecând a dispus achitarea reclamantei pentru comiterea infracțiunilor de luare de mită în formă continuată și a înlăturat pedepsele accesorii și complementare constând în interzicerea unor drepturi.

Reclamanta a mai arătat că aceste evenimente au avut unele consecințe asupra sa de ordin medical, în acest sens, începând cu data de 29.09.2006 fiind supusă unor controale medicale specialitatea psihiatrie urmare cărora a fost diagnosticată cu tulburare depresivă fiindu-i în acest sens prescris și tratament medicamentos, a fost nevoită să își ia concediu medical de mai multe ori, iar odată cu trimiterea sa în judecată de către DNA, s-a dispus și suspendarea raportului de serviciu al acesteia începând cu data de 07.12.2007. Precizează că durata excesiv de lungă a unei proceduri judiciare în care a fost acuzată de fapte de corupție, în calitate de funcționar public, a făcut imposibilă găsirea unui loc de muncă, deși avea în îngrijire 2 copii. Totodată, presiunea acestor evenimente a dus la deteriorarea relației cu fostul soț, ce a culminat cu divorțul față de acesta. Reluarea raportului de serviciu s-a făcut în data de 15.04.2015, după o perioadă de 6 ani, 4 luni și 8 zile, în tot acest timp fiind lipsită de orice mijloc financiar.

În drept cererea a fost întemeiată pe disp. art. 1349 cod civil, art. 1357-1359 cod civil, art. 13 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și art. 194 și urm. c.prov.civ.

În dovedirea cererii au fost depuse la dosar înscrisuri (f.15-95).

La data de 02.12.2015 reclamanta a formulat cerere de acordare a ajutorului public judiciar sub forma scutirii cu 50% de la plata taxelor judiciare de timbru.

În susținerea cererii a depus înscrisuri doveditoare privind veniturile de care a beneficiat (f.102-135).

La data de 14.11.2015 instanța a admis cererea de ajutor public judiciar formulată de reclamantă și a dispus reducerea cu 50% de la plata taxei judiciare de timbru de 2105 lei, urmând ca aceasta să achite taxa de timbru în valoare de 1052,5 lei.

Pârătul legal citat a formulat întâmpinare prin care a invocat excepția lipsei calității procesual pasive a STATUL ROMAN PRIN MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE și a arătat că în doctrină dar și în practica s-a impus concepția potrivit căreia calitatea procesuală presupune existența unei identități între persoana reclamantului și persoana care este titular al dreptului în raportul juridic dedus judecătii și pe de altă parte, existența unei identități între persoana pârătului și cel obligat în același raport juridic. Pârătul a solicitat respingerea acțiunii reclamantei ca fiind formulată împotriva unei persoane fără calitate procesuală pasivă, iar în cazul în care se va trece peste excepția invocată, să se respingă acțiunea ca neîntemeiată.

În drept au fost invocate disp. art. 205 și urm. cod proc. Civ.

Analizând actele și lucrările dosarului instanța reține următoarele:

Statul român a invocat excepția lipsei calității procesual pasive.

În motivarea acesteia acesta a arătat că nu poate fi găsit în culpă, culpa fiind condiție necesară și intrinsecă pentru angajarea răspunderii civile

Pe de altă parte pârătul arată că pentru a se pune în discuție aplicabilitatea unei astfel de răspunderi este necesar ca prejudiciul în speță să dedusă judecătii să fi fost cauzat de o eroare judiciară.

Instanța consideră că aceste susțineri nu relevă o lipsă a calității procesuale a statului ci o netemeinicie a acțiunii reclamantei motiv pentru care instanța va califica excepția lipsei calității procesual pasive invocată de pârăt prin întâmpinare drept apărare de fond.

În ce privește fondul cauzei instanța reține că prin rezoluția din 21.09.2006 s-a dispus începerea urmăririi penale împotriva sa alături de alte 20 de persoane pentru fapte de corupție, ca apoi prin ordonanță s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale.

Ulterior DNA – Secția de Combatere a Corupției, prin rechizitoriul nr. 1/P/2006 din data de 07.12.2007 a dispus trimiterea în judecată a reclamantei alături de ceilalți 20 de inculpați, stabilindu-se că pentru rezolvarea fiecărei declarații vamale și pentru urgentarea procedurilor de vămuire sau neaplicării de sancțiuni, ar fi primit în perioada decembrie 2005 – septembrie 2006, de la angajații a două firme de comisionariat vamal, câte 100.000 de lei (actualmente 100 lei) săvârșind astfel infracțiunea de luare de mită în formă continuată.

Prin sentința penală nr. 49/28.03.2011 pronunțată de către Tribunalul Buzău, s-a dispus condamnarea reclamantei la pedeapsa de 4 ani închisoare și 2 ani interzicerea unor drepturi. Împotriva acestei hotărâri s-a făcut apel, iar prin decizia penală nr. 39/21.02.2013 pronunțată de Curtea de Apel Ploiești în dosarul nr. 6327/114/2007* la câte 2 ani de închisoare cu suspendarea sub supraveghere a executării pedepselor. Și împotriva acestei decizii reclamanta alături de ceilalți inculpați a formulat recurs, iar Înalta Curte de Casație și Justiție prin decizia penală nr. 752/03.03.2014 pronunțată în dosar nr. 6327/114/2007* a admis recursurile declarate și a casat decizia penală atacată și a dispus trimiterea cauzei spre rejudecare la instanța de apel, respectiv Curtea de Apel Ploiești.

Curtea de Apel Ploiești prin decizia penală nr. 334/27.03.2015 pronunțată în dosarul nr. 6327/114/2007** a admis apelurile declarate împotriva sentinței penale nr. 49/28.03.2011 pronunțată de Tribunalul Buzău pe care a desființat-o și rejudecând a dispus achitarea reclamantei pentru comiterea infracțiunilor de luare de mită în formă continuată și a înlăturat pedepsele accesorii și complementare constând în interzicerea unor drepturi.

Reclamanta se plânge de termenul nerezonabil al procesului penal și solicită despăgubiri morale.

Potrivit art. 21 alin 3 din Constituție Partile au dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil.

Legea nr. 304/2004 pentru organizarea judecătorească stabilește în art. 10 că : “toate persoanele au dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil”.

De asemenea art. 6 alin. (1) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului: “1. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale, în mod echitabil, public și în **TERMEN REZONABIL**, de către o instanță independentă și imparțială”.

Art. 13 prevede:

„Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta Convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.”

Convenția Europeană a Drepturilor Omului reprezintă un tratat internațional care are a fi aplicat în ordinea juridică internă a statelor contractante. Stabilind faptul că primul judecător al Convenției este judecătorul național, Curtea Europeană a Drepturilor Omului subliniază că rolul său este de a interveni numai atunci când persoanele nu obțin satisfacție la nivel național, garantarea drepturilor consacrate de Convenție, care presupune atât respectarea lor de către autoritățile naționale, cât și înlăturarea eventualelor încălcări fiind o sarcină ce revine, în primul rând fiecărui stat parte.

Potrivit jurisprudenței CEDO în materie penală, termenul începe să curgă de la data la care a fost formulată o „acuzatie”, întrucât altfel ar fi imposibil să se determine existența unei acuzații în materie penală. „Acuzația în materie penală” este definită ca „notificarea oficială, emanând de la autoritatea competentă, a reproșului de a fi săvârșit o infracțiune penală” și care induce ideea unor „repercusiuni importante pentru situația celui interesat” -Hotărârea din 27 februarie 1980, Deweer c. Belgia, par. 42.

În cauză termenul a început la 21.09.2006 în momentul în care s-a dispus prin rezoluție s-a dispus începerea urmăririi penale, rezoluție comunicată la același moment când s-a pus în mișcare și acțiunea penală împotriva acesteia (f.22).

Acuzația adusă reclamantei a fost ridicată la 27.03.2015 când Curtea de Apel Ploiești prin decizia penală nr. 334 pronunțată în dosarul nr. 6327/114/2007** a dispus achitarea definitivă a reclamantei.

Deci durata totală a procesurii a fost de 8 ani, 6 luni și 6 zile.

Caracterul rezonabil al duratei procedurii trebuie să fie apreciat în lumina circumstanțelor cauzei și cu trimitere la următoarele criterii: complexitatea cauzei, comportamentul reclamantei și al autorităților competente, precum și miza litigiului pentru reclamant.

Deși nu se poate trece peste complexitatea cauzei (în judecată fiind trimise peste 20 de persoane, instanța reține că, în timpul judecării, dosarul a fost trimis spre judecare.

Instanța reține că în urma trimiterii în judecată prin rechizitoriul nr. 1/P/2006 din data de 07.12.2007 raporturile de muncă ale reclamantei au fost suspendate și până la 15.04.2015 când s-a emis Decizia nr. 753 emisă de Directorul General al Direcției Generale Regionale a Finanțelor Publice București (f.94) petentei i-au fost suspendate raporturile de muncă.

Conform hotărârii Curții în afacerea Delgado c. Franța , celeritatea procedurii se impune și în cauzele având ca obiect litigii de muncă (par. 50).

Considerând că în cauză exista o miză importantă iar durata procesului s-a datorat și comportamentului autorităților, instanța consideră că termenul de 8 ani, 6 luni și 6 zile este unul nerezonabil.

În multe hotărâri, Curtea subliniază faptul că încălcările dreptului la judecarea cauzelor într-un termen rezonabil creează „prezumția solidă, uncori irefragabilă, potrivit căreia durata excesivă a procedurii a generat un prejudiciu moral”- Hotărârea din 10 noiembrie 2004, Apicella c. Italia, par. 93, în special prin aceea că reclamantul trăiește „într-o stare de incertitudine și anxietate cu privire la rezultatul procedurii” Hotărârea din 21 februarie 1997, Guillemín c. Franța, par. 63.

În cauză instanța consideră deci că prin soluționarea cauzei în acest termen petenta a suferit un prejudiciu moral.

În ce privește Statul, acesta este obligat sa raspunda pentru consecintele prejudiciabile ale propriei activitati juridice, pe care o organizeaza si o conduce în conformitate cu prevederile constitutionale si cele legale. Activitatea jurisdictionala este supusa normelor dreptului public, dar poate produce, prin disfunctionalitati sau prin savarsirea unor abuzuri, efecte de natura civila, concretizate în prejudicii de natura materiala sau morala justitiabililor sau altor persoane, efecte care cad sub incidenta legii civile. Prin urmare, statul, ca persoana responsabila, raspunde pentru consecintele pagubitoare produse în desfasurarea activitatilor specifice organelor judiciare, dar nu pentru o fapta savarsita de o alta persoana, ci în conditiile legii, în calitate de garant al legalitatii si independentei actului de justitie. Raspunderea sa va fi angajata independent de orice culpa, pe temei obiectiv. Întemeiată pe ideea unei garanții pe care statul este obligat să o asigure pentru actele păgubitoare ale agenților săi. Răspunderea obiectivă a statului în cazul tergiversării soluționării cauzelor corespunde necesității de eficiență pe care o astfel de instituție o cere, fiind de asemenea în deplin acord cu regulile stabilite de Curtea Europeană cu privire la răspunderea statului pentru prejudiciile cauzate particularilor. Mergând pe linia de raționament a Curții trebuie să subliniem că obligația de garanție a statului subzistă indiferent de autoritatea sau persoana de la care provine în mod concret vătămarea. În acest sens va fi asimilat „comportamentului ilicit” al statului orice acțiune sau inacțiune a unei autorități de stat, precum și faptele persoanelor care acționează în altă calitate decât cea de organe ale statului, în privința acestora din urmă

funcționând obligația pozitivă a statului de a lua toate măsurile necesare pentru a asigura respectarea drepturilor persoanelor.

Reclamanta a solicitat daune morale în cuantum de 50000 lei.

Instanța prin raportare la obiectul cauzei consideră că o reparație morală în cuantum de 5000 lei ar fi suficientă.

Având în vedere dispozițiile legale mai sus amintite dar și disp. art. 1349 Cpciv. instanța urmează să admită în parte acțiunea și că oblige pârâtul la plata către reclamanta a sumei de 5000 lei reprezentând daune morale.

Față de disp. art. 453 Cpciv. instanța va obliga pârâtul la plata către reclamantă a sumei de 355 lei reprezentând taxă judiciară de timbru, prin raportare și la cuantumul pretențiilor admise.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE

Califică excepția lipsei calității procesual pasive invocată de pârât prin întâmpinare drept apărare de fond

Admite în parte acțiunea formulată de reclamant Cîrja (fosta Toma) Marilena cu domiciliul în sector 1, București, STR. _____, nr. _____ în contradictoriu cu pârâtul STATUL ROMAN PRIN MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE cu sediul în sector 5, București, STR.APOLODOR, nr. 17.

Obligă pârâtul la plata către reclamanta a sumei de 5000 lei reprezentând daune morale.

Obligă pârâtul la plata către reclamantă a sumei de 355 lei.

Cu drept de apel în termen de 30 de zile de la comunicare, care se va depune la Judecătoria Sectorului 5 București.

Pronunțată în ședința publică azi, 25.04.2015.

PREȘEDINTE
Ionut Dragomir

GREFIER
Florina Tecan